

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pankadienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 30

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Liepos (July) 24, 1936.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVII

Pilietinis Karas Ispanijoje

Artilerija ir Aeroplanai Bombarduoja
Miestus. Tukstančiai Užmstų
ir Sužeistų

GIBRALTAR, liepos 19 d. — Sukilusi Ispanijos kariuomenė Morokoje netik užvaldė Ispanijos Moroką, bet persimetusi į pačios Ispanijos teritoriją žygiuoja pirmyn ant Seville ir Madrid miestų. Valdžiai ištikimos kariuomenės dalys ir valdžios organai Gibraltaro apylinkėse miestuose ir miesteliuose pasiduoda be pasipriešinimo sukilėliams. Šimtai pabėgėlių jau pasiekė Gibraltarą ir pasakoja apie susirėmimus sukilėlių su valdžios gynėjais.

Sukilėlių vadovas generolas Francisco Franco tikrina, kad visame krašte yra stiprus pritartinimas sukilėliams prieš kairiųjų valdžią ir tik vieną sostinę Madridą dar reikiama karininkų pasipriešinimas sukilėliams. Tačiau jis tikisi, kad neužilgo sukilėliai nugalės valdžios šalininkus ir bus gala kairiųjų viešpatavimui Ispanijoje.

Tuo tarpu sostinėse Madrido žinios skelbia, kad valdžia suorganizavus ir apginklavus liaudies frontui pritariančius darbininkus kovai su sukilusiais kariuomenė. Tikrinama, kad nugalėti sukilėliai įvairiose miestuose ir kad darbininkai visu pasirijimu stovja ginti teisėtą parlamentarinę valdžią. Socialistų milicija, apginkluota šautuvais, patroliuoja Madrido gatves ir krato visus praeivius ir automobiliais važiuojančius, ieškodami ginklų.

Tačiau pačios sostinės žinios skelbia, kad rezignavo jau antrąs ministrų kabinetas nuo to laiko, kai prasidėjo desiniųjų neramumai. Naują kabinetą sudarė Jose Giral Pereira, buvęs laivyno ministras paskutiniam kabinete. Pilna įvairių žinių iš Ispanijos, kurios vienos kitoms prieštarauja. Todel tikrąją padėtį kol kas sunku suprasti.

Desinieji tikrina, kad kairiųjų valdžios teroras prieš desiniuosius išsiskaidė ir dabartinį sukilimą, kuris jau pasiekė pietinio karo laipsnio. Tuo tarpu kairieji kaltina desiniuosius, kad fašistų pastangos traukti kairiųjų valdžią kraštą tvarkyti tiesiog išvedė iš kantrybės liaudies fronto vadus ir jiems pritariančius darbininkus. Kelios dienos atgal laikraščiuose buvo pasirodę žinios, kad planuojama Ispaniją įvesti socialistų diktatūrą.

Madride Sukilėliai
Nugalėti.

MADRIDAS, liepos 20. — Ispanijos kairiųjų valdžiai pavyko nuslopinti sukilimą sostinėje, artilerijai ir aeroplanams bombarduojant sukilėlių pozicijas. Valdžia giriasi, kad su pagelba apginkluotų kaimiečių viename krašte sukilimą nugalėjo, tačiau pati valdžia pripažįsta, kad dar du miestai sukilėlių rankose.

Vienok užsienio žinių šaltiniai skelbia, ypatingai Francijos pasienio pranešimai nusi-

ko, kad Ispanijos valdžiai toli gražu pavoju neparašė ir kad pietinėje Ispanijoje ir Barcelonoje sukilėliai stipriai laikosi. Valdžiai ištikimi lakunai bombarduoja sukilėlių užimtus miestus, uždegdami namus ir žudydami kartu civilius gyventojus. Esą tukstančiai užmstų ir sužeistų. Tik viename Barcelono mieste yra apie 200 užmstų ir 3,000 sužeistų. Dabar sunku ir apskaituoti aukas šio Ispanijos civilio karo. Nepatvirtintos iš Francijos-Ispanijos pasienio žinios skelbia, kad iki šiol yra apie 25,000 užmstų žmonių.

Prezid. Rooseveltas
Taiko Unijų Vadus

WASHINGTON. — Prezidento Roosevelto iniciatyva siekiama sutaisyti unijų vadus ir tuo būdu išvengti Amerikos Darbo Federacijų skilimo. Tuo tikslu norima sukviesti visa eilė konferencijų Washingtone šią savaitę, kad sutaukius Amerikos Darbo Federacijų viršininkus su „maištininkų“ vadu p. Lewis'u. Norima neprileisti prie tardymo p. Lewis'o, kuris turi įvykti rugpjūčio 3 d., kas grumoją pavojumi, kad Lewis'o žygiams pritariančios unijos gali būti pašalintos iš federacijos.

Mat, Amerikos Darbo Federacijos yra pasireikšusi už prezidento Roosevelto kandidatus parėmimą sekamais rinkimais ir todėl p. Rooseveltui yra svarbu, kad federacijų skilimas neįvyktų pirm rinkimų. Jei jau organizuotų darbininkų eilėse skilimas neišvengiamas, tai norima jį nutęsti bent tuomet, kai nacionaliai rinkimai praeis.

Tuo tarpu p. Lewis'o stovykla sakosi nekreipianti jokio dėmesio į Amerikos darbo Federacijos vadų rengiamą jam tardymą ir visos p. Lewis'o ir jo pagalbininkų jėgos nukreiptos į organizavimą plieno industrijos darbininkų unijos. Stengiamasi suorganizuoti stiprion unijon apie pusę milijono plieno darbininkų. Šituo organizatyviu darbu rūpinasi 12 unijų vadai, kuriuos pritaria p. Lewis'o žygiams prieš Amerikos Darbo Federacijos vadus, ypatingai prieš federacijos prezidentą p. Green. Kuo baigsis šis unijų vadų susikirtimas, tuo tarpu sunku pasakyti.

LIETUVOS-VOKIETIJOS
PREKYBOS DERYBOS TĖSIAMA

Lietuvių vokiečių prekybos derybos, kurios buvo išnaudo pradžios birželio 30 d., tęsiasi gana sparčiai toliau. Abiejų delegacijų sudėty didesnių pakeitimų nėra. Vokiečių delegacija yra tik žymiai sustiprinta. Pilnates posėdžiai eina vokiečių užsienių reikalų ministerijos rumuose. Delegacijos yra pasiskirsčiusios į gausias komisijas, kurių posėdžiai vyksta įvairiose vokiečių įstaigose.

Trukšminga Towns-
sendiečių Konfe-
rencija

CLEVELAND, Ohio. — Čia įvyko Dr. F. E. Townsend sumanyto judėjimo delei \$200 mėnesinių pensijų sulaukusiems 60 metų amžiaus seniams konvencija, kurioje dalyvavo apie 11,000 senų žmonių, norinčių tokias pensijas gauti. Ši konvencija buvo lyg ir priešrinkiminis susirinkimas, kuriame gavo kalbėti visi didžiųjų partijų politikai nepritaranti visuomenės veikėjai. Kalbėjo ir socialistų vadai bei kandidatas į Jungt. Valstijų prezidento urėdą Norman Thomas. Kalbėjo ir garsusis kunigas Coughlin, kuris prezidentą Rooseveltą išvadinė „melagiu“ ir „suvedžiotoju“. Pastarasis norėjo įpristi townsendiečiams savo partijos, kurią naujai sukurė, butent Union Partijos kandidatą į prezidentus kongresmaną Lemke. Tačiau townsendiečiai nutarė oficialiai neremti Lemkės ar kurios kitos partijos kandidato į prezidentus.

Tarpe šio judėjimo vadų pasireiškė nesutikimai ir vaidai. Vis tik Dr. Townsend pasiliko dominuojanti jėga judėjime. Iš viso išsirodo, kad ši konvencija buvo suaukta vien tam, kad pasigarsinti ir pasigirti prie šio judėjimo prisidėjusia gana skaitlinga norinčių gauti \$200 mėnesines pensijas senių minia. Matoma žmonės tiki, kad tokis planas galima įvykinti, nes kuomet Norman Thomas savo kalboje įvykio siekinius pavadino svajonėmis, tai jis susilaukė kuomet viešalsio pasmerkimo iš konvencijos dalyvių.

Kėsinosi Nušauti
Anglijos Karalių

LONDONAS. — Liepos 16 d. kėsinosi nužudyti Anglijos karalių Edvardą III, kuris jojo priešaky burio savo gvardijos iškilimų Hyde Parke po įteikimui naujos vėliavos karališkajai sargybai. Pasikėsinimas įvyko prie Wellington arkos, netoli karaliaus rūmų, kuomet tulas McMahon prasiskverbė pro miniją į priekį ir jau taikė šauti į prajojančią karalių, tačiau tai pastebėjo tulas vyras ir moteris ir išmūšė puolikai revolverį iš rankų, kuris nukrito netoli karaliaus arklo kojų. Supuolusi minia ir policija puolimą suėmė. Puolikas nesusėję paleisti nei vieno šuio.

Karalius matęs pasikėsinimą ir taigpi matęs kaip prie jo arklo kojų nupuolė revolveris, bet delto visai nesusijaudinęs ir nestojęs nuėjo į savo rūmus. Kvočiant užpuolika, pasirodė, kad jis pats nežinas delko jais atkišo revolverį į karalių, nes tai darė tik protestui, bet už ką protestuodamas, tai nepasako. Jis esąs žurnalistas ir dalinai šlubas. Policija spėja, kad jis yra pamišėlis. Bet jei pasirodys sveikto proto žmogumi, tai jam grumoją 20 metų kalėjimas.

BOGOTA. — Colombia valstybėje pastaruoju laikui pasikar toja jau kelintas žemės drebėjimas. Padaryta nemaža nuostolių.

Sumažintos „Tėvynės“
Reikalai

Del susidariusių technišku kliūčių su presu, esame priversti laikinai „Tėvynę“ išleisti šesiu puslapių didumo. Kaip greitai minimos techniškos kliūtys su presu bus pašalintos, „Tėvynė“ vėl bus leidžiama 8 puslapių.

„TĖV.“ ADMINISTRACIJA.

Verčia Šnipinėti

Iš okupuotosios Lietuvos ateina kas kart vis blogesnės ir blogesnės žinios. Įsisiubavusi lenkų administracija ten vis dar tebesmaugia lietuvių kultūros įstaigas, uždarinėdama jas ir kimšdama į gausius kaulejimus susipratusius lietuvius, kurie nieku nėra nusidėję lenkams. Pagrominiai lenkų veiksmų tiek toli nuėjo, kad ir dabar jau draudžiama Vilniaus krašto lietuviams laikyti radio priimtuvus, nors tie imtuvai ir yra valdžios leisti.

Plačiai lenkai naudoja biuraus edikišką paprotį varu versiti lietuvių buti lenkų šnipais ir rankioti visokias paskalas tarpe savo kaimynų ir paskiau jas pranešinėti lenkų žvalgybai. Ne tik į kalėjimus lenkai gruda nenuskaitusius lietuvius.

Šaulių Suvažiavimas

Birželio 30 d. Kaune įvyko didžiulis šaulių Sąjungos rinkinių vadų ir tarybų suvažiavimas, kuris yra pirmas po šaulių Sąjungos veiklos pertvarkymo. Suvažiavime dalyvavo apie 500 atstovų. Į jo atidarymą atsilankė Lietuvos Prez. Antanas Smetona, ministr. kabineto nariai, kariuomenės vadovybė ir organizacijų atstovai. Suvažiavimą pradėjo šaulių Sąjungos vadovs pulk. Pr. Saladzius. Šauliai, šio suvažiavimo proga, susilaukė daug reikšmingų sveikinimų iš organizacijų atstovų. Suvažiavime krašto apsaugos ministeris inž. pulk. St. Dirlo mantas naujai apdovanotiems i teikė šaulių žvaigždes.

Prasidėjus darbo posėdžiui, šaulės moterys ir šauliai vyrai savo reikalus svarstė atskirai. Vyrų posėdy sąjungos vadovs pulk. Pr. Saladzius pažymėjo, kad toks visuotinis šaulių atstovų suvažiavimas buvo prieš aštuonerius metus. Šiandien jis yra dar ir tuo svarbesnis, kad vyksta naujojo šaulių Sąjungos statuto aplinkoje ir dvasioje. Darydamas pranešimą apie sąjungos darbus, pulk. Pr. Saladzius pažymėjo, kad šaulių tiksliai per aštuonerius metus augo gana sparčiai. Per tą laiką įsistengė 315 šaulių būrių. Šiandien šaulių tinklas apima visą Lietuvos kampelius. Į sąjungos darbą įsitraukė gana daug ir inteligentinių pajėgų.

Dideli darbai nuveikti ir kultūros bei švietimo srity. Šiandien visame krašte yra apie 120 šaulių chorų, apie 650 knygynėlių, 47 būriai turi nuosavus šaulių namus. Ir sporto srity šaulių Sąjungos nemaža nuveikta. Be kitų sporto šakų, gyvai domisi ir jojimo sportu. Kasmet šauliai įvairiose vietose

Valdžios Finansinis
Raportas

WASHINGTON, D. C. — Birželio 30 d. vakare Jungtinių Valstijų išdėdė uždarė savo knygas už fiskalinius 1936 metus. Tose knygosose numeriai išrodo didesni ir rašalas vis raudonesnis, negu kuomet nors buvo pirmiau. Skaitlinės parodo, kad per ištisą fiskalį metų valdžia yra paėmusi \$4,116,000,000, bet tuo pačiu laikotarpiu išleidusi \$8,880,000,000, tokiu būdu deficito sudarant iki \$4,764,000,000. Tai yra didžiausias deficitas ramiu laiku Jungtinių Valstijų istorijoje.

Tos knygos taipgi rodo, kad krašto viešosios skolos siekia iki \$33,779,000,000, kurių nuo įvedimo Naujosios Dalybos suma padidėjusi \$13,000,000,000.

Liepos 1 d. vakare Jungtinių Valstijų izdo sekretorius p. Morgenthau kalbėjo per radio, pareikšdamas, kad nuo 1934 metų valdžia turėjusi deficito \$4,000,000,000. Tačiau du svarbūs įvykiai būvę, tai kad Augščiausias Teismas panaikino Agrikultūros Sutvarkymo Aktą, ko delei nustota \$8000,000,000 ir kongresas praleido nutarimą veteranams atmokėti bonus, kas valdžiai kainuoja \$1,700,000,000. Tai išsumus, deficitas jau nebetų toks didelis.

se suruošia per 30 arklių lenktynių ir apie 800 kitų šakų sporto rungtynių. Iš viso šaulių Sąjunga turi 8,000 sportininkų, 700 sporto sekcijų ir 150 sporto aikščių.

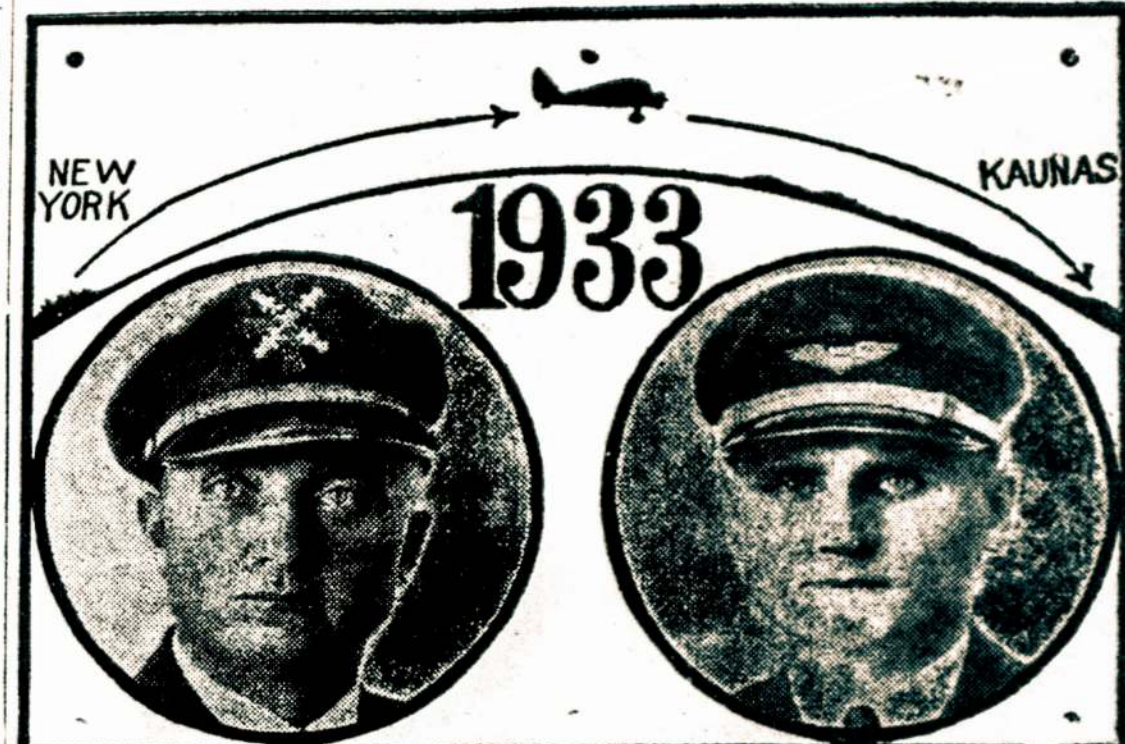
Sąjungos apyskaita ir šiu metų samata priimta vienbalsiai ir ligšioliniai centro tarybai pareikšta padėka už nuveiktus darbus. Į naują šaulių Sąjungos centro tarybą yra išrinkti: žemės ūkio ministeris St. Putvinas, teisingumo ministeris St. Šilingas, inž. Graurukas, pulk. J. Šarauskas, adv. R. Skjipitis, prof. L. Vailionis, adv. P. Gužas ir J. Vanagaitis; kontrolės komisiją išrinkti: M. Mikelkevičius, A. Starkus ir P. Vaitkunas ir į garbės teisumą: ats. gen. J. Bulota, prof. Aug. Janulaitis ir ministeris St. Šilingas.

Moterys šaulės savo posėdy apsvaustė tautos dvasingumo auklėjimo, sveikatingumo ugdy mo, sąjungai lėšų rinkimo ir karinio parengimo šeimoms ir savo asmenis apsaugai klausimus. Pasibaigus abiems suvažiavimams, šauliai nuvyko į Vytauto Didžiojo muziejiaus sodelį, kuriame pagerbė žuvusius del Lietuvos laisvės. Šia proga buvo pranešta, kad ir Lietuvos šauliai 1919-1920 metų nepriklausomybės kovose turi aukų, nes tose kovose žuvo apie 150 šaulių. Tsb.

KARO PRATIMAI JAPONIJOJ

TOKIO. — Nuo Tokio iki Yokohama jau kelinta diena eina karo pratimai. Gyventojai užleidžiami „nuodingomis dujomis“, „bombuojami iš oro ir tt. Pratimai yra tokie pobūdžio lyg kad svetima valstybė būtų Japoniją užpuolusi.

Didžiojo žygio Sukaktuvės

Dariui ir Girėnui Pagarbos Maldoj
Lenkiame Galvas

Liepos 17 d. sukako 3 metai nuo tos tragingos valandos, kuomet viso pasaulio lietuvių sukrėtė baisi žinia, kad Soldino miške atrasta sudužusi Lituanika ir žuvę didvyriai — Steponas Darius ir Stasys Girėnas. Trys m. atgal liepos 15 d. ryte mūsų drąsieji sakalai pakilo iš New Yorko skristi per Atlantiką tiesiai į Kauną be sustojimo. Visas pasaulis atkreipė dėmesį į mūsų drąsuolių lakunų žygį.

Du kilnios dvasios lietuvių pakilo į orą savo galingoji Lituanikoje, kad nugalėti erdvę ir laimėti Lietuvai bei visai lietuvių tautai pagarbos vainiką, kad parodyti pasauliui, jog ir mažų tautų sunys savo drąsa ir pasirijimu suteikia žmonijos progresui laimėjimų. Jų troškimo buvo paskatinti jaunųjų lietuvių dvasią ir įkvėpti drąsos ir pasirijimo naujiems žygiams, naujiems laimėjimams.

Drąsieji lakunai laimingai nugalėjo klastingąjį Atlantiką. Perskrido nedraugingą Lietuvai Vokietijos žemę ir vos kelių valandų skridimo atstume nuo Lietuvos laikinosios sostinės, Kauno, klastingas likimas, piktai giltinė pastojai jiems kelią virš Soldino miško... Visa lietuvių tauta sustingo herbio skausmo sukaustyta. Žuvo lietuvių didvyriai prie pat Lietuvos slenkčio — skelbia viso pasaulio žinios tą baisų įvykį. Žuvo mūsų drąsieji lakunai Darius ir Girėnas — kartoja ašarotomis akimis kiekvienas lietuvis.

Bet didžiosios idėjos nemiršta. Nemirė ir Darius-Girėno pasiaukojimas lietuvių tautos garbei, pasirijimas pasiekti naujų laimėjimų aviacijai. Netik visą tautą žuvusius didvyrius pagerbė ir amžinai gerbs, bet lietuvių tautos sunuoose įsigalėjo nenumaldomas pasirijimas pasiekti jų užsibrėžto tikslo, nusikristi be sustojimo iš New Yorko į Kauną. Pernykštis drąsuolio Vaitkaus skridimas Lituanika II nepasiekė to tikslo, kurį nesidildomai parbrėžė lietuvių tautai Darius ir Girėnas. Piktas likimas pastojai kelią ir lakunui Vaitkui, nors ir metaip rusčiomis ir tragingomis pasekomis, kaip Dariui ir Girėnui. Lakunas Vaitkus, gražiai pagerbtas Lietuvoje, sveikintas sugrįžo atgal į Ameriką ir iš lietuvių gyvenimo pasitraukė...

Kukliai, be garsių šukavimų rengiamas trečias skridimas la-

kunui Kielai, kad išpildžius žuvusių didvyrių Darius ir Girėno paliktą testamentą, kad jų drąsiai pradėta žygį sekmingai baigus. Kukliai ir nedrąsiai visuomenės paramos ieškodami ir pirmieji Atlantiko nugalėtojai lietuvių savo drąsiam žygiui ruošėsi. Lygiai taip eina ir trečiojo skridimo rengimas.

Pagerbdami žuvusius didvyrius Darių ir Girėną, neprivalome užmiršti jų paliktą testamentą: sparnuotas lietuvis privalo iš New Yorko nusikristi į Kauną be sustojimo. Tik pilnai išpildžius žuvusiųjų didvyrių testamentą, bus galutinai apvainikuotas jų žygis ir pastatytas jiems tinkamas paminklas — gyvo darbo paminklas.

LIETUVISKA KOPLYTELĖ
SOLDINAN

Birželio mėnesio pabaigoje Dariui ir Girėnui paminklai statyti komiteto nariai buvo nuvykę į Marijampolę priimti ten padirbtos lietuviško kryžiaus koplytelės, skiriamos statyti didvyrių žuvimo vietoje — Soldino miške. Ją dirbo Marijampolės amatų mokyklos mokytojai Karalius ir Verba. Kopytelė-Kryžius padirbtas labai gražiai ir tikrai primena žemaičių koplyteles, randamas Telšių ir Raseinių apylinkėse. Ši kopytelė jau išsiusta Soldinan ir netrukus bus pastatyta transatlantinių didvyrių žuvimo vietoje. Kopytelė stovės toje vietoje, kur buvo rastas St. Darius kunas.

DIDVYRIO DAREAUS DUK-
RELEI PASKIRTA PENSIIJA

KAUNAS. — Garsus mūsų tautos transatlantinius lenkunas kapitonas Steponas Darius paliko tik vieną dukrelę Nijolę. Dabar ji yra 11 metų amžiaus ir mokosi Kauno mergaičių gimnazijoje. Nijolės motina yra pradžios mokyklos mokytoja. Birželio mėnesį Lietuvos Prezidentas mažajai Nijolei paskyrė pensiją kas mėnuo po 100 litų, kol mokysis mokykloje ir po 150 ligi eis augstausios mokslo universitete. Pensiją Nijolė gaus ligi jai sueis 24 metai amžiaus.

MARIENBAD, Čekija. — Čia esantis buvęs Ispanijos karalius Alfonsas pareiškė, kad dabartinis Ispanijos desiniųjų sukilimas nereikškia norą sugrąžinti monarkinę santvarką. Monarkistai ir republikonai kovoją tik prieš kairiųjų režimą Ispanijoje.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su aporaišiu parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, citės, pranešimai ir tt., naikina ir autoriams negrąžina, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

DR. J. ŠLIUPUI IŠVYKUS

Atsisveikindami, išlydėjom atgal į senąją tėvynę du mėnesių Amerikoje paviešėjusį SLA. Garbės Narij. Amerikos lietuvių tautinio susipratimo žadintoją, didįjį mūsų veikėją Dr. Joną Šliupą. Gerbiamas svečias išvyko iš Amerikos patenkintas ne vien dėlto, kad jį Amerikos lietuviai gražiai priėmė ir atitinkamai pagerbė, bet svarbiausiai dėlto, kad jis suradęs Amerikos lietuvių visuomenę nuosirdaus pritarimo jo dirbamiems pažangos darbam. Lietuvoje.

Senasis aušrininkas po senovei laikosi to paties kelio savo veikimui: lietuviybė ir tautos gerbuvys yra pagrindas visų jo darbų. Kad to gerbuvio tautai atsiekti, Dr. Šliupas ragina savo tautiečius siekti kuopalingai laisvųjų netik visuomenės iniciatyvai ir veikimui, bet ir asmeniškai nevaržomo protavimo laisvę skaito pagrindiniu dėsniu tautos pažangai. Demokratijybė, nevaržomas žmogaus protavimas, pilietinės laisvės Lietuvos gyventojams, tai pagrindiniai Dr. Šliupo veikimo dėsniai. Šių tikslų atsiekimui Lietuvos valstybėje, Dr. Šliupas ragino ir Amerikos lietuvių susiburti bendram darbui. Ar esamose sąlygose Amerikos lietuvių gyvenime galima prie tokio bendro darbo prieiti, šia proga nesiimame diskutuoti.

Svarbiausiai šia proga norime pažymėti tik tą faktą, kad Dr. J. Šliupo atsilankymas Amerikon buvo visapusiškai naudingas. Pirmiausia naudingas Lietuvai dėlto, kad iš didžiojo Patrioto lupų Amerikos lietuvių išgirdo apie tuos frukumus Lietuvos valstybėje, kurių prašalimui gali nemaža pagelbėti Amerikos lietuvių išeivija. Naudingas Amerikos lietuvių gyvenimui dėlto, kad Dr. Šliupas savo nuosirdžiomis kalbomis paskatino Amerikos lietuvių iniciatyvą darbuotis senosios tėvynės Lietuvos labui. Amerikos lietuvių veikime buvo įsigalėjus per daug didelė apatija Lietuvos reikalams.

Garbingasai Svečias pilnai išlaikė savo nusistatymą: „Atvykau Amerikon ne pas partijas, bet pas visus Amerikos lietuvius“. Visu laiku Dr. Šliupas išlaikė virš visokių partinių užmačių ir todėl savo misijai laimėjo visų Amerikos lietuvių pritarimą, išskiriant tik vieną katalikų sriovę, kurios paramos ir nesitikiėjo. Todel palydint Dr. Šliupa atgal į senąją tėvynę, galime pasidžiaugti jo atsilankymo misijos išdavomis. Kiekvienas trokštąs Lietuvai gerbuvio ir šviesios ateities lietuvių tautai Amerikos lietuvis linki Dr. Šliupui bei jo šeimai laimingos kelionės ir ilgasiųjų metų, kad jis galėtų dar ilgai ir neutilstanciai darbuotis lietuvių tautos pažangai ir mūsų senosios tėvynės gerbuvimui. Tiems kibiems savo darbams Dr. Šliupas palieka žymiai sustiprinta Amerikos lietuvių paramą.

Džiaugiamės SLA. Garbės Narij Dr. J. Šliupo apsilankymu Amerikoje, kuri su pasitenkinimu ilgai minėsime.

LIUDNOS ŽINIOS

Kuone visų sriovių Amerikos lietuvių spaudoje pasirodo labai liudnų žinių iš mūsų senosios tėvynės Lietuvos. Neabejotinai tos žinios dalinai išpustos, bet dalinai ir teisingos.

Vienas aiškus faktas tose žiniuose atspindi, tai nežiurint visokių Lietuvos valdovų pastangų, yra kilęs ir plečiasi visoje Lietuvoje pasi-

rijimas atstatyti demokratinę santvarką ir karčių pasireikšia visuotinis nepasitenkinimas dabartine vyriausybe. Iš antros pusės tuose pranešimuose patiriama neribotai žiaurios priemonės to visuomenės pasirijimo sulaužymui.

Jokiais motyvais nepaaisinama uždarymas dviejų dienraščių: „Lietuvos Žinių“ ir „Ryto“ vien dėlto, kad šitie laikraščiai atsiskė paskelbti valdžios organų pranešimus, kuriuose, sulig minėtų dienraščių redaktorių įsitikinimo, įvykių faktai buvo iškraipyti. Kuomet užtenka karo komendanto nuosprendžio laikraščių uždarymui, sudarant net milžiniškus medžiaginius nuostolius laikraščiams, tai susidaro baisi padėtis. Laime dar, kad galima buvo vietoje „Lietuvos Žinių“ leisti „Žinias“, o vietoje „Ryto“ leisti „XX Amžių“, kurie siuntinėjami ir uždarėtų laikraščių skaitytojams.

Vis tik nesuprantamas Lietuvos valdovų nusistatymas, kuomet jie bando išsilaikyti valstybės vairo viršūnėje net tokiais priemonėmis, kokias šiandien prisiema naudoti. Prieš tokį griežtą ir nesulaužomą tautos nusistatymą vistik nebus galima atsilaikyti — anksčiau ar vėliau prisieis apieisti sostus. Kam tad didinti visuomenės neapykantą ir kerštą prieš save ir pagaliau patekti į Lietuvos istoriją su neriboto žiaurumo kreditais? Išmintingi valstybių vyrai taip nesielgia.

MUSŲ SPAUDOS KELIAI

Pažvelgus į kai kuriuos Am. liet. laikraščius, manytai žmogus, kad jie tik tam leidžiami, kad nepatinkamus asmenis niekinti, parvinti ir šmeižti. Dar nebūtų taip bloga, jei ir žiaurios priemonėmis, nekultūringa kritika ginčai eitų už principus, už sriovinę dirbnybę Amerikos lietuvių veikimo vadovybę. Bet dabar, beveik išimtinai, visas tas nešvarumas vienais tik asmeniškumais praskydes.

Nejaugi tų laikraščių redaktoriai nesupranta, kad jie leiddami visokiems slapukams savo laikraščiuose, meluoti, šmeižti ir niekinti asmenis patys pasiima moralę ir juridinę atsakomybę už tuos visus purvus? Nejaugi pas tuos laikraštininkus nebeliko nei sąžinės, nei padūromo, nei, pagaliau, sveiko senso ir nusimanymo, kad tokiais šukšlynais pavertus laikraščius netik mūsų tautinis išsilaikymas Amerikoje demoralizuojamas, bet ir pačių laikraščių pasilaikymas silpninamas?

Pažvelgus į tos spaudos komentarus kad ir buvusio SLA. Jubiliejinio Seimo reikalais, prisiema daugiau nei stebėtis, kad mūsų laikraštininkai ir tokias purvinas žemus nusileido. Tas beribis niekinimas ir šmeižimas Susivienijimo vadovybėje pastatytų asmenų juk ne išvengiamai kenkia ir pačios organizacijos ugdymui. Nesusivaldančių asmenų kerštavimai Susivienijimo viršininkams neišvengiamai akstina vaidus bei nesutikimus ir SLA. narių tarpe. Pasekė to, turime amžinai verdančią nesutikimų versmę Susivienijime, kuri pastoja kelią visiems Susivienijimo užmanymams ir darbams.

Kaipo ryškiausias pavyzdį paimkime „Naujiene“ tilpusią tiradą antrašte „Svečių pastabos SLA. Seime“. Jei būtų dalinami už skleidimą melagysčių ir asmenų niekinimą bei šmeižimą pažymėjimai, tai šios tirados autorius slapukas gautų pirmo laipsnio auksinį medalį. Piktėsio ir šlykštesnio šmeižo iki šiol neteko pastebėti lietuvių spaudoje. Nueinama net taip toli, kad „Tėvynės“ redaktoriaus lupas dedamas sekamas melas:

„Vitaitis, kalbėdamas su tautininku SLA. seime, pasgyrė: „Lietuvos valdžia tokiems laikraštininkams, kaip aš, skiria pensijas“.

Tuo tarpu Vitaitis jokiam gyvam žmogui taip nesigyrė. Tokis Vitaitis pasigyrimas tegalėjo susiformuoti tik „Naujiem“ bendradarbių ligotoje vaizduotėje, kurios niekas nevaržo, kuomet žmogaus sąžinė pa-

sitraukia atostogų arba visiškai jį apleidžia.

Kur einate, broliai redaktoriai, tokias šlykštybes savo laikraščiuose dedami ir kiti manote nūvesti savo skaitytojus? Nejaugi užmiršot svarbiuosius laikraščių uždavinius! Prisiimkite, kad kiekvieno laikraščio pamatiniais uždaviniais yra: teisingai informuoti visuomenę visais gyvenimo reikalais ir įvykiais, ją šviesti, kultūrinti ir vesti į laimingesni gyvenimo kelią. Melais, šmeižtais ir kolonėmis nei šviesos, nei laimės, nei teisingų informacijų savo skaitytojams suteikti negalite.

Pasigailekite bent tų tūkstančių Amerikos lietuvių triuso ir pastangų, kuriomis sukurtas ir išugdytas Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Atminkite, kad tūkstančių Amerikos lietuvių vėgirdienų darbo žmonei vienatine viltimi sunkiose gyvenimo valandose yra mūsų Susivienijimas. Tad nežudykite mūsų organizacijos pasitikėjimo visuomenėje, nekenkite jai savo siaurų tikslų užmačioms. Palikite bent mūsų Susivienijimą ramybei!

DŽIAUGIASI RAMYBE

Brooklynio komunistinio organo redakcija džiaugiasi, kad besitariantis LDS. seimas žada būti ramus ir naudingas organizacijai. Tokiu apsiereikimu fraternalėje organizacijoje ištikro galima pasidžiaugti. Bet minimas komunistų organas padaro sekamas išvadas:

„Jokios frakcijos, joki vidujiniai vaidai bei barniai LDS galvos nekeis. LDS narių elisė gyvuoja tikras fraternalizmas, tikras draugiskumas, kuo negali pasididžiuoti nei SLA, nei LRKSA.“

Betgi besireikšiančių mūsų Susivienijime frakcinių vaidų ir barnių vienu didžiausiu kaltininku yra ir tas pats komunistų organas bei kiti jam panašūs srioviniai organai. Į LDS. reikalus pašalinę spauda visiškai nesikiša. O komunistinė spauda šią organizaciją tik konstruktiviai remia. Tuo tarpu visoje komunistų spaudoje mūsų Susivienijimas amžinai yra atakuojamas, jo veikėjai šmeižiami, niekinami ir SLA. nariai kurstomi į frakcines kovas. Tuo daugiausiai pasižymi savo organizacijos ramybe besidžiaugiantis komunistų organas.

Mes patartume komunistų organui sekamai: nedaryk to kitam, ko nenori pas save turėti. Kuomet srioviniai organai mustos kištis į mūsų Susivienijimo reikalus, tuomet ir mūsų organizacijos būs ramybė.

„Keleivio“ redaktoriaus džiaugiasi: „Nepasitikėjimą p. Vitaitiui pareiškė 101 delegatas Clevelando seime“.

Bet Maikio tėvas nieko nesako, kad „pažangiųjų“ užmačioms Clevelando Seime net keliais atvejais delegatai pareiškė daug žymesne balsų didžiama nepasitikėjimą. Vitaitis Seimas rinko į „Tėvynės“ redaktoriaus urėdą ir delegatų balsų pasidalinimas yra natūralus ir neišvengiamas reiškinys. Pagaliau, jei nebalsavusių už Vitaitį delegatų balsų galima skaityti pareiškimu nepasitikėjimo, tai „pažangiųjų“ kandidatai dar didesnis nepasitikėjimas pareiškė, nes už jį nebalsavo net 108 delegatai. Labai negudrus Maikio tėvo manevras.

Ivairių vėjų varteliojamas Leonas Pruseika skelbia, kad „Tėvynės“ redaktoriui nepasitiki bent pusė SLA. narių, todėl pasiūlo savikritiką, kokią broliš Leonas atliko: suorganizavo skloką ir pabėgęs nuo jos dabar spaudė į buvusius savo draugus ir prietelius. Tokios doro žmogus jau bent tylėtų ir nesikalkintų prieš svarbių žmonių

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. P. Z. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduoti antraštą.

STAIGUS SAULĖS UŽGAVIMAS

Rašo Dr. P. Z. Zalatorius.

Vasarai atėjus, oras sušyla ir, kartais, net virš šimto laipsnių pasiekia. Dideliuose karščiuose, dažnai, pasitaiko žmonėms būti lauke, ant saulės. O gerai įsikaitinus, galima gauti net saulės užgavimą, ypatinai tokiems, kurie yra silpnos sveikatos.

Staigus saulės užgavimas yra kenksmingas, kartais net žmogaus gyvybei pavojingas. Kada žmogus, įkaitintas saulės, pasidaro silpnas bei pradeda jausti galvos skaudėjimą, tokiam atsitikime visuomet jis privalo kuo greičiausiai eiti į vėsią vietą atsivėdinti ir pasilsėti. Be to, patartina jam įmerti rankas iki alkūnių šaltame vandenyje arba laikyti jas iki alkūnių po begančių šaltu vandeniu.

Saulės užgavimas ne į visus vienodai veikia. Yra žinoma, kad sveikas žmogus, nenutukęs ir nevartojantis svaiginančių gėrimų gali būti daug ilgiau saulės spinduliuose be pavojaus. Žmonėms, kurie vartoja per daug svaiginančiųjų gėrimų, kurie riebus bei nutukę, mėgsta prisivalgyti per daug, mažai miega, tikamai nepasilsis — yra jiems rimto pavojaus kiek ilgiau ore

ant saulės būti be blogų pasekmių.

Kad apsaugoti nuo staigaus saulės užgavimo, pirmiausia reikia nevartoti svaiginamųjų gėrimų, gerai išsimiegoti bei pasilsėti, visuomet tinkamą maistą valgyti, niekuomet nepersivalgyti, nebūti ilgai ant saulės ir per daug neskubinti dirbti, ypatinai sunkų darbą. Be to, visuomet reikia prižiūrėti vidurius, kad jie dirbtų lengvai ir liuosai.

Kada šiltą dieną prisiema sunkiai dirbti ir daug išsipraskaituoti, tada reikia jėgti truputį druskos į stiklą vandens ir gerti. Nes didelis prakaitavimas išsemia daug druskos iš kūno, kas labai nusilpnina žmogų ir kartais net apalpina. Yra žinoma, kad plieno darbininkai ir pečkūrai dažnai turi mėšlungio traukimus, nes jie daugiausia išsipraskaituoja.

Valgis būtina turi būti tinkamas vasarai. Valgius gaminti daugiausia reikia lengvus, be riebalų ne iš mėsos. Vaisiai ir daržovės yra geras ir tinkamas maistas vasaros laiku. Riebumai, mėsa ir kiaušiniai greitai įkaitina kūną. Per daug saldus maistas taip pat nėra pageidaujamas, nes jis irgi greitai sukelia šilumą kune. Reikia, visuomet reikia valgyti lengvai ir mažai.

(Daugiau bus)

Neužilgo Nebus Leista Žmonėms Susirgti

Buvo laikas, kada gydytojas, vėliau ir tikras gydytojas nepabaigęs medicinos mokslą, pakabino prie durų užkabą ir laukė kojas ant stalo užsidėjęs ligonių. Gydytojas galvos neskau dino sau, kaip čia ir kas daryti, kad tarp žmonių susirgimus sumažinti. Jam buvo geriau, kad kuodaugiau žmonių su serga ir pas jį ateina gydytis, jis greičiau tampa turtingesnis, geriau jaučiasi, nes rytojaus diena medžiaginiu atžvilgiu pilnai užtikrinta.

Tie laikai skubotu žingsniu nužygiuoja atsilaukiant nuo nu dienos gydytojo, žmonės pradeda rūpintis kas kart vis daugiau ir daugiau apie savo sveikatą. Jie deda pastangas apsaugoti nuo ligos ir stengiasi apsaugoti savo vaikus nuo susirgimo.

Gydytojas pradeda jausti, kad jau nebe pakanka būti gydytoju visuotinės praktikos — užrašinėti receptus ir pertvarkyti, ar susiti žaizdas. Jis stengiasi įgyti specialybę, kokio nors šakoj medicinos srities. Tad vien iš jų lavinasi chirurgijoje, kiti akių, nosies, gerklių, ausų ligų; treči širdies ligas nuodugniai išstudijuoja; ketvirti kaulų lūžusių sutaisyti ir tt. Mat, iš visos pusės medicinos mokslas tokią pažangą padarė, kad neįmanoma nuo dugniai pilnai tapti visų ligų gydytoju. Tad priverstas buna pasitenkinti apibotai sumaninti tapti visuotinės praktikos srities ir specialiai išstuduoti tam tikrą šaką medicinos moksle.

Tad nūdienos gydytojas yra kur kas aktyvesnis ir naudingesnis, negu jis buvo 40 ar 30 metų atgal. Ir tai vis ačiu tiems patiem gydytojams, kurie dėjo pastangas žodžiu ir raštu užinteresuoti visuomenę, kad ji sveikata užsilaikytų, kad ji nesirigtų. Toji sritis ypatinai atsižymėjo Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos nariai; kurie nenuilstančiai veda sveikatos skyrius laikraščiuose.

Žmogus, skaitydamas straipsnius iš sveikatos srities nemai pasimokina apie savo sveikatos užlaikymą ir įvertina gydytojų pastangas. Tuomet jis pradeda aiškiau suprasti ir atskirti tikrus gydytojus nuo šundaktarių, kurie seniau pasingaudavo lengvatikius ligonius ir jiems kišenius ištuštindavo ir ligą susendindavo, kad

ką tik nenumarinęs mergaitės. O kiek tokių atsitikimų mes susitikame kasdien?!

Štai Roselande vienas šundaktaris apsmė suaralyžiuotą mergaitę išgydyti ir Roselande lietuvių sudėjo šimtinę jos gydymui. Apie tai man papasakojo p. Valaskas. Kas nori platesnių žinių apie stebuklingą šundaktarį sužinoti — pasiklauskite p. Valasko, Roselando spausdavininko.

Taip, nors viešai su dideliaisiais laikraščiuose skelbimais ponai šundaktariai savo klinikoms ir stebuklingais gydymo būdais nebe pasirodo, bet visvien jų randasi dar nemažai pakampiais.

Tad būtina šiek tiek neatelestinai teikti daugiau visuomenei žinių iš sveikatos srities apie pagydomas ir nepagydomas ligas.

Dr. A. L. Graičunas.

Lietuvoje Kožnas Dirbs Krašto Apsaugos Darbą

Neseniai Lietuvoje buvo išleistas naujas kareivavimo įstatymas, kuris įpareigoja visus Lietuvos piliečius dirbti krašto saugumo darbą. Šiame įstatyme yra įvesta gana daug naujūmų. Įstatymo pradžioje sakoma, kad Lietuvos nepriklausomybės ir žemių neliečiamybės gynimas yra visų lietuvių ir Lietuvos piliečių augščiausias tikslas ir garbingiausia pareiga. Visa tai lietuvių tauta siekia visomis išgalėmis, su didžiausiu pasišventimu ir pasiaukojimu, nesigai tyti nei savo turto nei gyvybės. Šiam tikslui įgyvendinti kiekvienas Lietuvos pilietis — vyras — privalo pats atlikti kareivavimo prievolę. Ji atliekama, ištarnavus nustatytą laiką, privalo 15 metų mokėti karo mokesčius. Šie mokesčiai yra pagrindiniai ir papildomieji. Pagrindiniai mokesčiai yra visiems lygūs, o papildomieji būs inami nuo turimo turto ar uždabio. Asmenims, kurie karo mokesčių nesumoka, ministerrų kabinetu nutarimu, jų vietoje gali būti uždėta darbo prievolė valstybės reikalams.

Kareivavimo prievolė atlikti šaukiami vyrai 21 metų amžiaus, o karo metu gali būti šaukiami 18 metų amžiaus. Kareinės prievolės atlikimo laikas baigiasi, kai sueina 55 metai krašto aps. ministeriui sutikus. Asmenys, vengiantieji kareivavimo prievolės ir už tai teisio nubausti, laikomi garbės ne

tekusiais piliečiais. Jie tada negali eiti valstybės, savivaldybės ir visuomenės tarnybos pareigų. Šias teises jiems gali grąžinti tik Respublikos prezidentas malonės tvarka. Kareivavimo prievolė kariuomenėje atliekančių vyrų beturės ir pragyvenimui lėšų negalincios užsidirbti šeimos, kurias jie prieš stodami į kariuomenę savo darbui išlaikė, šelpiamos bendra socialinės globos tvarka.

Iš visų šio įstatymo naujūmų, tenka pažymėti vieną naują dalyką, butent, karo mokesčius. Vyrai dėl kurių nors priežasčių nepaimti į tikrąją karo tarnybą arba iš jos paleisti neviavimo prievolę. Ji atliekama, ištarnavus nustatytą laiką, privalo 15 metų mokėti karo mokesčius. Šie mokesčiai yra pagrindiniai ir papildomieji. Pagrindiniai mokesčiai yra visiems lygūs, o papildomieji būs inami nuo turimo turto ar uždabio. Asmenims, kurie karo mokesčių nesumoka, ministerrų kabinetu nutarimu, jų vietoje gali būti uždėta darbo prievolė valstybės reikalams.

Kareivavimo prievolė atlikti šaukiami vyrai 21 metų amžiaus, o karo metu gali būti šaukiami 18 metų amžiaus. Kareinės prievolės atlikimo laikas baigiasi, kai sueina 55 metai krašto aps. ministeriui sutikus. Asmenys, vengiantieji kareivavimo prievolės ir už tai teisio nubausti, laikomi garbės ne

PROTOKOLAS

SLA. 39-TO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽ. 22—27 DD., 1936 M., CLEVELAND, OHIO.

(Tęsa)

New Yorko valstijos Apdraudos Departmentas parodė mums daug malonaus draugingumo, prielankumo ir konstruktyvio patarimo ir todėl kuomet prašėme leidimo tuomi įstatymu pasinaudoti, tai Departmentas sutikimą davė. Tokie sutikimai pakeisti mūsų neamortizuojamus bondsus lygionis už jų orinalę nupirktą kainą ir amortizuojamus buvo gauti dviem atvejais.

Kadangi kilo nuomonių, kad atstatymas organizacijos „atsakomybės išteklių“ šiuo keliu nėra pageidaujamas, tai silpnųjų bondsų pakeitimas ir amortizuojamus bondsus tapo susiaurintas tik iki 16 bondsų, tokiu būdu dar paliekant apie 18 defolutojų bondsų, sumoje \$284,000.00, kurių rinkos ir knygų vertė liko tiksliai \$103,260.00.

Iškeičiant tuos 16 bondsų, pakėlėme SLA. „įskaitomą turta“ net ant \$88,650.00 ir tokiu būdu prašalino, be uždėjimo ant narių jokių nepaprastų mokesčių, savo organizacijos „insolvency“.

Kadangi šią bondsų iškeitimo operaciją smulkiai raportuoja SLA. Iždininkas ir Finansų Komisija, tai aš savo raporte smulkmenas apleidžiu ir suteikiu tik bendras skaitlines.

Už 16 iškeistų bondsų mokėjome \$259,050.00 Juos pardavėm už \$134,016.28 Už „įskaitomą turta“ vertė buvo \$170,400.00 Už 15 naujų bondsų mokėjome \$136,270.00 Naujų bondsų „įskaitomą turta“ vertė \$259,050.00 Reiščia, „įskaitomas turtas“ pakilo \$88,650.00

SLA. Turto Pergrupavimas.

Kadangi įstatymas, sulig kurio buvo leistina daryti bondsų pakeitimus lygionis, kad apsaugojus „įskaitomą turta“, tapo Apdraudos Departamento panaikintas su gruodžio 1 d., 1934 m. ir tokių pakeitimų jau negalima daryti, o kadangi SLA. dar pasiliko nemaža skaičių defolutojų bondsų, tai Pildomoji Taryba sutiko ir įgalio mane pergrupuoti visą SLA. turta taip, kad kodaugiau apsaugojus SLA. Apdraudos Fondą.

Pergrupavimas viso turto, pakėlė Apdraudos. Fondo „įskaitomą turta“ arti ant šimto tukstančių dolerių. Pridėjus „peka“ nuo bondsų iškeitimo, „įskaitomas turtas“ tapo pakeltas net ant \$187,693. Tokios pasekmės netikėtai ištraukia mus iš „insolvency“ kategorijos, bet taipgi, be uždėjimo jokių ekstra ant narių mokesčių, pastato mus šiais metais į augščiausį Susivienijimo istorijoje „atsakomybės išteklių“ laipsnį. Man yra malonu raportuoti, kad mūsų dabartinis „solveny“ yra net 110.93%. Išreikšus šį „solveny“ piniginiu pagrindu, reiškia mes turime pilną „atsakomybės išteklių“ ir dar turime virš to \$138,360 pertekliaus arba surplusu.

Bendra SLA. Finansinė Padėtis.

Kalbėti taip optimistiniai apie bendrą SLA. finansinę padėtį, kaip buvo kalbėta apie SLA. „atsakomybės išteklių“, su pasigalėjimu, negalima. Mūsų finansų tvarkymo aparatas yra neįmanomai gramzdiškas ir nerangus. Kuomet ekonominiai laikai yra normalūs, tai tokis gramzdiškumas yra pateisinamas ir net pageidaujamas. Mat, gramzdiškumas gali prie tam tikrų aplinkybių reikšti pastovumą ir net saugumą, nes saugus investimentų vedimas, prie šių dienų aplinkybių, yra lygiai taip paininga profesija kaip medicina, advokatura ir tt. Tačiau, nors mes visi žinom, kad apendiks sergančiam ligoniui yra reikalingas daktaras, o ne advokatas, bet kuomet reikalsas liečia panašiai pinigų investimentų padėti, mes palinkę pasitenkinti geriausio kalbėtojo žodžiais.

Prie dabartinio krizio aplinkybių, mūsų investimentų vedimo aparato nerangumas, dažnai daro mums nemažų nuostolių. Apie šį nerangumą kalbėta ir tartasi netikėtai beveik kiekviename Pildomosios Tarybos suvažiavime, bet apie tą patį reikalą oficialiai prasitarė ir Pensilvanijos Valstijos Apdraudos Departmentas.

Gal viena stipriausių pastabų apie mūsų investimentų aparato netikslumą buvo kuomet Standard Statistinės organizacija, kuri yra žymiausia organizacija šioje srity ir kuri dirba daugelio valstybių šios rūšies darbus, buvo pasamdyta teikti mums patarimus, kaip tiksliai daboti, vesti ir gerinti mūsų investimentus. Kuomet ši organizacija pilnai susipažino su mūsų investimentų dabojoje, vedimo ir darymo tvarka — ji mums pinigų grąžino ir nuo kontrakto atsisakė, paaiškindama, kad jos patarnavimas prie esamų aplinkybių negali būti užtekinai mums naudingas ir kad ji neįsilaikys mums tarnaus, jei mes sudarysim lankstesnį finansų tvarkymo aparatą.

Kad mums artimoje ateity gali prisieiti tokios organizacijos patarnavimai vaduotis, nėra abejonės. Nors bondsų srity mes nesitikim ateity turėti tokių nuostolių, kokius turėjome praeity, tačiau, forklozuotų mortgičių ir nuosavybių srity mums gal reikės pakelti tokius nuostolius, kad gali prisieiti, apsaugojimui mūsų „atsakomybės išteklių“ būtina imtis atitinkamų žingsnių sustiprinimui mūsų „bondsų portfolio“.

Praeitam Pildomosios Tarybos suvažiavimui pagaliau pavyko, laikinai, sudaryti lankstesnį investimentų aparatą, išrenkant Iždininką, K. P. Gužį ir Iždo Globėją, E. Mikuzaitį ir Specialę P. T. Finansų Komisiją. Jie, budami Chicagoje, kur faktinai randasi ir visa SLA. Finansų Komisija, galės gyvu žodžiu lengviau susikalbėti negu laiškais ir, tikimės, galės savo pastangomis padidinti uždirbamą nuosimtį ant mūsų investimentų ir galės ateity palaikyti šių dienų augstąjį S. L. A. „atsakomybės išteklių“.

Kokius nuosimčius SLA. iki šiol uždirba ir kokis buvo „atsakomybės išteklių“, parodo sekama lentelė:

Metai	Uždirbti nuosimčiai	„Atsakomybės išteklių“
1935	2.7%	110.93%
1934	4.4%	108.34%
1933	3.3%	101.58%
1932	4.0%	102.55%
1931	5.4%	104.25%
1930	5.3%	101.82%

Įeigų ir Išmokėjimų Raportas.

Bendras vaizdas SLA. įeigų ir išmokėjimų, sulig atskirų fondų, bėgy pereity dviejų metų, skaitant nuo pradžios iki pabaigos metų, buvo sekamas:

1934 Metais.

Fondas	Įeigos	Išlaidos	Pelnas ar deficitas
1. Apdraudos	\$166,263.96	\$105,565.60	\$60,698.36
2. Ligoje Pašelpos	82,368.50	83,706.30	1,337.80
3. Lėšų	20,368.49	29,216.51	8,848.02
4. „Tėvynės“	17,054.69	16,800.92	253.77
5. Mišrusis	8,282.89	6,787.42	1,445.47

Juodos skaitlinės parodo deficitą.

Fondas	Įeigos	Išlaidos	Pelnas ar deficitas
1. Apdraudos	\$215,752.66	\$129,464.15	\$86,288.51
2. Ligoje Pašelpos	73,881.97	66,766.30	7,115.67
3. Lėšų	28,063.63	28,858.86	822.23
4. Tėvynės	12,751.45	14,658.20	1,906.75
5. Mišrusis	7,006.37	3,390.86	3,615.51

Juodos skaitlinės parodo deficitą.

Paaiškinimas: Apdraudos Fondo įeigose yra įskaityti 1935 metų forklozavimo kaštai sumoje \$28,938.85 ir užsilvėję ant tų nuosavybių mortgičių nuosimčiai sumoje \$25,452.14. Viso bendrai \$54,390.99. Valstijų įstatymai leidžia tokias išlaidas, padarytas laike nuosavybių forklozavimo, priskaityti prie perimtos nuosavybės vertės. Tokiu būdu šios, augščiausio padarytos išlaidos grįžta į iždą pavidale pakeltos nuosavybių vertės.

Apdraudos Fondo išlaidose yra įskaitytos bėgy metų padarytos išlaidos forklozavimui reikalais sumoje \$14,717.30 ir įskaityti nuostoliai ant iškeistų bondsų sumoje \$4,883.75.

Atskyrus nuo Apdraudos Fondo įeigų ir išlaidų viršinėtasis forklozavimo reikalais skaitlines, šio fondo pelnas, kuris susidaro iš narių mokesčių, rendų ir nuosimčių už mortgičius, bondsus ir pinigus, yra \$51,498.57 vietoje \$86,288.51.

„Tėvynės“ fondo deficitas didžiulio susidaro iš priežasties pergrupavimo fondo turto. Pirmiausia „Tėvynės“ fondas turėdavo metinių įeigų nuo \$17,054 iki \$24,618, o šiemet turėjo įeigų tik \$12,751.45. Tačiau sumažinus „Tėvynės“ ir įvedus kitas administracijoje reformas, „Tėvynės“ šiemet išsavo tik \$14,658.20, kuomet pirm šio reformų įvedimo jos išleidimas apseidavo nuo \$16,800 iki \$21,987 ir metus. Tokiu būdu įvestos reformos sumažino „Tėvynės“ leidimo lėšas maž daug nuo \$2,000 iki \$7,000 per metus.

Įeigų Raportas.

Į E I G O S.

	1934 m.	1935 m.	Viso
Apdraudos mokesčių	\$119,875.92	\$116,025.09	\$235,901.01
Pašelpos mokesčių	76,822.50	72,758.60	149,581.10
Vaikų skyr. mokesčių	1,686.94	1,376.92	3,063.86
SLA. Lėšų mokesčių	18,514.76	25,386.43	43,901.19
Apdraudos įsirašymo	748.00	801.25	1,549.25
Pašelpos įsirašymo	361.21	361.57	722.78
Vaikų įsirašymo	13.00	11.13	24.13
Našių ir Našlių	2,871.25	2,748.10	5,619.35
Tautiškiems reikalams	1,718.00	1,665.70	3,383.70
Už apskelbimus	1,147.49	888.40	2,035.89
Prenumeratos	104.75	95.85	200.60
Už spaudos darbus	187.74	107.30	295.04
Literatura	24.70	18.55	43.25
Už ženkličius	1.75	2.50	4.25
SLA. nuosavybių rendų	6,742.79	8,557.32	15,300.11
Už kuopų kaucijas	288.00	437.65	725.65
„Tėvynės“ reikal.	15,014.71	11,059.96	27,274.61
Už permain. palydymų	168.00	167.50	335.50
Seimų aukos	20.31	—	20.31
ugrąž. moksł. pask.	—	—	—
Kanceliųjų orderiai	255.42	16.03	271.45
Carteriai	4.00	—	4.00
Mortgičių aplik.	15.00	485.00	500.00
Ivairios įeigos	25.18	17.50	42.68
Def. Judgments	—	1,756.02	1,756.02
Sugrąžinta Stand. Statist.	—	375.00	375.00
Kuopų reikmenys	—	55.71	55.71
Pinigai sugrąžinti iš kaucijų komp.	—	109.08	109.08
Mortgičių nuosimčiai	18,208.25	13,064.28	31,272.53
Bondsų nuosimčiai	28,751.33	23,818.75	52,570.08
Pinigų nuosimčiai	440.23	659.16	1,099.39
Forklozavimais priskaityti nuosimčiai	—	25,452.14	25,452.14
Forklozavimais sugrąžintos takšos ir tt.	—	28,038.85	28,038.85
Atėmus sugrąžintas mokeskis	647.70	361.20	1,008.90

Viso \$993,074.33 \$337,456.08 \$631,428.61

IŠMOKĖJIMAI.

	1934 m.	1935 m.	Viso
Pomirtinių	91,415.00	101,940.20	193,355.20
Vaikų skyr. pomirt.	650.00	192.60	842.60
Ligoje pašelpų	83,706.30	66,766.30	150,472.60
Kuopų organizatoriams	291.75	366.00	657.75
Algos Pild. Tar. narių	4,259.00	4,259.00	8,518.00
Algos Raštinės darb.	7,333.06	7,562.00	14,895.06
Algos Spaut. darb.	9,948.56	8,654.30	18,602.86
Algos Prezid. pagalb.	430.00	535.00	965.00
Algos Iždin. pagalb.	795.00	706.50	1,501.50
Virš. ir Kom. kelionės	—	—	—
lėšos ir sugaišt.	4,872.30	3,208.71	8,081.01
Apdraudos Dept. lėšos	230.00	1,306.46	1,536.46
Popiera SLA. darbams	—	—	—

* Įima \$2,900.00 moksleivių išlygintas paskolas.

ir reikmenys	834.18	1,243.09	2,077.27
Krasa, ekspr. ir telef.	1,463.78	1,918.05	3,381.83
„Tėvynės“ organo lėšos	6,578.45	6,000.33	12,578.78
Raštin. ir Spaut. rendų	1,705.00	1,680.00	3,385.00
SLA. nuosavybių takšos,	—	—	—
apdr. ir pataisymai	4,568.64	6,184.76	10,753.40
Forklozavimo išlaidos	7,301.96	14,717.30	22,019.26
Literatura	59.23	306.02	365.25
Už pašalinius darbus	8.00	3.57	11.57
Našių ir Našlių	4,950.80	2,842.84	7,793.64
Centro Daktar. Kvotėjui	598.70	280.90	879.60
Pavien. ir kp. dakt. lėšos	27.00	38.00	65.00
Aktuaro lėšos	453.00	923.00	1,376.00
Rašt. ir Spaut. įtais.	—	18.67	18.67
Legal. patarnavimai	2,117.39	905.96	3,023.35
Jaunųjų Svetimio	—	—	—
Fondo aukos	—	50.00	50.00
Sekr. ir Iždin. kaucijos	787.51	787.51	1,575.02
Kuopų kaucijos	913.50	886.50	1,800.00
Aukos	1,127.39	—	1,127.39
Raštinės reikaluose	405.50	465.41	870.91
Bankams „Collection Charges“	84.44	14.74	99.18
Raštinės pataisymai	16.30	20.50	36.80
Renda už safe deposit box	710.68	690.02	1,400.70
Darbininkų apdrauda	120.86	189.82	310.68
Seimo ženkličiai	88.50	—	88.50
Seimo išlaidos	656.50	—	656.50
SLA. Konst. reik.	13.00	222.13	235.13
Stock & machines	145.05	—	145.05
F. L. S. auka	25.00	—	25.00
Notariui	9.50	—	9.50
Bondsų išlaidos	53.38	103.74	157.12
Ivairios išlaidos	42.54	119.65	162.19
Skundų ir Apel. Kom.	—	50.00	50.00
Pomirt. bylų reik.	—	84.50	84.50
Appraisers	—	285.00	285.00
Penn. Frat. Congr.	—	15.00	15.00
Bondsų pard. nuostoliai	2,280.00	4,883.75	7,163.75
Nuosavybių įvertinimas	—	1,729.14	1,729.14

Viso \$242,076.75 \$243,165.37 \$485,242.12

Rendos.

Namų globa yra padalinta tarpe trijų Pildomosios Tarybos narių. Namai kurie randasi Bostono apylinkėje, butent namai No. 7, Edwardsville, Pa. ir No. 13, Worcester, Mass. yra pavesti SLA. Prezidentui, F. J. Bagociusui, priežiurai. New Yorko apylinkės namai, butent No. 1, Centro Namas, No. 2, Thompsonville, Conn., No. 3, Waterbury, Conn., No. 5, Atlantic City, N. J. ir No. 6, Brooklyn, N. Y. yra pavesti mano globai, o namai Chicago apylinkėje: No. 4, Detroit, Mich., No. 8, No. 9, No. 10, No. 11, No. 12, No. 14 ir No. 15, visi Chicagoje, yra pavesti SLA. Iždininkui, K. P. Gužio priežiurai.

Visi namai, išskyrus Centro namą, yra pavesti „Real Estate“ agentų administravimui. Šie SLA. agentai prižiūri namus, aprūpina jų pataisymus, aptarnavimus, apšildymus ir išnuomavimus. Jie surenka visas rendas ir išmoka visas namo administravimo išlaidas, o likusius pinigus, kartu su savo smulkia apykaita ir su visomis išmokėtomis bilomis, prisiunčia Prezidentui, Iždininkui ar Sekretoriui, žiūrint po keno globa namas randasi, kiekvieną bertainį. Didesnės išlaidos kaip takšos, apdrauda ir tt. yra apmokami per Centrą. Už tokį patarnavimą agentai paprastai gauna 5% už namo reikalų vedimą ir 5% už išrinkimą nuomū.

Žemiaus paduodamos skaitlinės parodo kiek iš viso per visus 1935 metus Centras yra gavęs pinigų iš kiekvieno namo, kiek Centras yra išmokėjęs ir kokis pelnas ar nuostolis yra likęs.

Rendos 1935 Metais.

No. namo	Miestas	Centru pri- duota rendų	Centru išmo- kėtinai takšos, pataisymai ir tt.	Pelnas	Nuostoliai
1. New York, N. Y.		\$2,680.00	\$1,311.92	\$1,368.08	
2. Thompsonville, Conn.		1,317.40	732.39	585.01	
3. Waterbury, Conn.		1,532.67	1,156.30	376.37	
4. Detroit, Mich.		112.56	—	112.56	
5. Atlantic City, N. J.		256.18	183.73	77.45	
6. Brooklyn, N. Y.		895.12	373.24	521.88	
Viso		\$6,793.93	\$3,757.58	\$3,036.35	
7. Edwardsville, Pa.		378.16	1,311.39	—	933.23
8. Chicago, Ill.		78.96	85.00	—	6.04
9. Chicago, Ill.		168.17	115.00	—	53.17
10. Chicago, Ill.		—	35.90	—	35.00
11. Chicago, Ill.		440.75	363.78	—	204.03
12. Chicago, Ill.		348.56	519.26	—	264.20
13. Worcester, Mass.		269.05	4.25	264.80	
14. Chicago, Ill.		19.99	—	19.99	
Viso		\$1,763.39	\$2,427.18	\$778.71	\$1,442.50
Bendrai viso		\$8,557.32	\$6,184.76	\$2,376.64	\$1,448.50

Rendos 1934 Metais.

No. namo	Miestas	Centru pri- duota rendų	Centru išmo- kėtinai takšos, pataisymai ir tt.	Pelnas	Deficitas
1. New York, N. Y.		\$2,756.00	\$1,188.44	\$1,567.56	
2. Thompsonville, Conn.		1,227.96	1,027.22	200.74	
3. Waterbury, Conn.		2,070.56	1,164.47	906.09	
4. Detroit, Mich.		400.14	542.29	—	142.15
5. Atlantic City, N. J.		244.32	332.39	—	88.02
6. Brooklyn, N. Y.		443.90	367.77	—	76.13
Viso		\$6,742.79	\$4,080.20	\$2,662.59	

Neišmokėtos Pomirtinės.

Sekancijų narių pomirtinės neišmokėtos dėl įvairių

priežasčių, kaip tai: pašelpgiai nemetuose, pašelpgiai gyvena Lietuvoje, nepristatyti reikalingi dokumentai ir tt.

Kada mirė	V
-----------	---

